Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2021 m. balandžio 15 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsauga – Reglamentas (ES) Nr. 1151/2012 – 49 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa ir 4 dalies antra pastraipa – 53 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa – Produkto specifikacijos pakeitimas – Šprėvalde (Vokietija) išauginti kornišonai (dygliuotieji agurkai) „Spreewälder Gurken (IGP)“ – Reikšmingi pakeitimai – Prieštaravimo procedūra – Prieštaravimo dėl paraiškos pakeisti specifikaciją pareiškimas – Skundas dėl sprendimo patenkinti šią paraišką – Sąvoka „teisėtas interesas“

Byloje C-53/20

dėl *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas, Vokietija) 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2020 m. vasario 3 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Hengstenberg GmbH & Co. KG

prieš

Spreewaldverein eV

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Vilaras, teisėjai N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin (pranešėjas) ir K. Jürimäe,

generalinis advokatas M. Campos Sánchez-Bordona,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Spreewaldverein eV*, atstovaujamos advokato D. Terheggen,

– Graikijos vyriausybės, atstovaujamos E. Leftheriotou, A. Vasilopoulou ir M. Tassopoulou,

– Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos A.-L. Desjonquères ir C. Mosser,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch, J. Schmoll ir C. Drexel,

* Proceso kalba: vokiečių.

– Europos Komisijos, atstovaujamos M. Konstantinidis, B. Hofstötter ir I. Naglis,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų (OL L 343, 2012, p. 1) 49 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos ir 4 dalies antros pastraipos, siejamų su šio reglamento 53 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Hengstenberg GmbH & Co. KG* ir *Spreewaldverein eV*, asociacijos, vienijančios visus kornišonų „Spreewälder Gurken (IGP)“ (Šprėvalde išauginti dygliuotieji agurkai, Vokietija) gamintojus, dėl kurių įregistruota saugoma geografinė nuoroda, ginčą dėl *Deutsches Patent- und Markenamt* (Vokietijos patentų ir prekių ženklų tarnyba, Vokietija) (toliau – DPMA) pateiktos paraiškos pakeisti šio produkto specifikaciją.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Reglamentas (EEB) Nr. 2081/92

3 1992 m. liepos 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2081/92 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 208, 1992, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 3 sk., 13 t., p. 4) 7 straipsnio 3 dalyje buvo numatyta:

„Bet kuris teisėtai susijęs fizinis ar juridinis asmuo gali užprotestuoti įregistravimą, atsiųsdamas valstybės narės, kurioje jis gyvena ar yra įsisteigęs, kompetentingai institucijai tinkamai pagrįstą protestą. Kompetentinga institucija imasi reikiamų priemonių, kad iki nustatyto termino nurodytos pastabos ar protestai būtų išnagrinėti.“

Reglamentas (EB) Nr. 510/2006

4 2006 m. kovo 20 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 510/2006 dėl žemės ūkio produktų ir maisto produktų geografinių nuorodų ir kilmės vietos nuorodų apsaugos (OL L 93, 2006, p. 12) 7 straipsnio 2 dalis buvo suformuluota taip:

„Bet kurie teisėtą interesą turintys fiziniai ar juridiniai asmenys, įsisteigę ar gyvenantys valstybėje narėje, išskyrus įregistravimo paraišką pateikusią valstybę narę, arba trečiojoje šalyje, taip pat gali pateikti prieštaravimą siūlymui įregistruoti, pateikdami tinkamai pagrįstą pareiškimą.

<…>“

Reglamentas Nr. 1151/2012

5 Reglamento Nr. 1151/2012 17–20 ir 39 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:

„(17) kilmės vietos nuorodos ir geografinės nuorodos turėtų būti taikomos tik tiems žemės ūkio ar maisto produktams, kuriems būdingų savybių sąsaja su geografine tų produktų kilme yra neabejotina. Tai, kad į esamą sistemą kaip konditerijos gaminys įtrauktas tik tam tikrų rūšių šokoladas, yra trūkumas, kurį reikėtų pašalinti;

(18) konkrečiais kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos tikslais siekiama, kad ūkininkai ir gamintojai galėtų užsitikrinti deramą atlygį už atitinkamo produkto kokybę ir savybes arba už jų pagaminimo būdo ypatybes bei teikti aiškią informaciją apie specifinėmis su geografine kilme susijusiomis savybėmis pasižyminčius produktus, taip vartotojams suteikiant galimybę pagrįsčiau rinktis prekę;

(19) prioritetinis tikslas, kurį galima veiksmingiau pasiekti [Europos] Sąjungos lygiu – užtikrinti, kad su Sąjungoje saugomais pavadinimais susijusių intelektinės nuosavybės teisių būtų vienodai laikomasi visoje Sąjungoje;

(20) Sąjungos kilmės vietos nuorodų ir geografinių nuorodų apsaugos sistema, pagal kurią numatomas tų nuorodų įtraukimas į registrą, sudaro sąlygas tas priemones plėtoti, nes, tokiu būdu laikantis vienodesnio požiūrio, tokia sistema užtikrinamos vienodos konkurencijos sąlygos tokiomis nuorodomis žymimų produktų gamintojams ir didinamas vartotojų pasitikėjimas tokiais produktais. Reikėtų numatyti, kaip kilmės vietos nuorodos ir geografinės nuorodos galėtų būti plėtojamos Sąjungos lygiu, ir skatinti sukurti jų apsaugos trečiosiose šalyse mechanizmus Pasaulio prekybos organizacijos (toliau – PPO) lygiu arba daugiašaliais ir dvišaliais susitarimais, ir taip padėti užtikrinti, kad produktų kokybė ir jų gamybos būdas būtų pripažinti pridėtinės vertės veiksniais;

<…>

(39) siekiant, kad nebūtų sukurta nesąžiningų konkurencijos sąlygų, bet kuriam gamintojui, įskaitant trečiųjų šalių gamintojus, turėtų būti leidžiama naudoti registruotą garantuoto tradicinio gaminio pavadinimą, jeigu tas produktas atitinka atitinkamos specifikacijos reikalavimus, o gamintojui taikoma kontrolės sistema. Sąjungoje pagamintų garantuotų tradicinių gaminių etiketėje turėtų būti nurodytas Sąjungos simbolis, ir turėtų būti galima jį susieti su nuoroda „garantuotas tradicinis gaminys“.“

6 Šio reglamento 1 straipsnio „Tikslai“ 1 dalyje nustatyta:

„Šiuo reglamentu siekiama žemės ūkio ir maisto produktų gamintojams padėti pranešti pirkėjams ir vartotojams apie tų produktų savybes ir ūkininkavimo būdo nulemtus ypatumus, taip užtikrinant:

a) sąžiningas konkurencijos sąlygas ūkininkams ir gamintojams, siūlantiems žemės ūkio ir maisto produktus, turinčius pridėtinės vertės suteikiančių savybių ir ypatumų;

b) vartotojams prieinamą patikimą informaciją apie tokius produktus;

c) intelektinės nuosavybės teisių laikymąsi; ir

d) vidaus rinkos vientisumą.

Šiame reglamente nustatytomis priemonėmis ketinama remti žemės ūkio ir perdirbimo veiklą, taip pat su aukštos kokybės produktais siejamas ūkininkavimo sistemas, ir taip prisidėti prie kaimo plėtros politikos tikslų įgyvendinimo.“

7 Šio reglamento 5 straipsnio 2 dalis suformuluota taip:

„Šiame reglamente „geografinė nuoroda“ – pavadinimas, kuriuo apibūdinamas produktas:

a) kurio kilmės vieta yra konkreti vietovė, regionas arba šalis;

b) kurio tam tikra kokybė, reputacija ar kita savybė iš esmės priskiriama jo geografinei kilmei; ir

c) kurio bent vienas iš gamybos etapų vykdomas apibrėžtoje geografinėje vietovėje.“

8 To paties reglamento 10 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„1. 51 straipsnio 2 dalyje nurodytas pagrįstas prieštaravimo pareiškimas priimtinas tik jei [Europos] Komisija jį gauna per toje dalyje nustatytą laikotarpį ir jei:

a) juo įrodoma, kad nesilaikoma 5 straipsnyje ir 7 straipsnio 1 dalyje nurodytų sąlygų;

b) juo įrodoma, kad siūlomo pavadinimo įregistravimas prieštarautų 6 straipsnio 2, 3 arba 4 daliai;

c) juo įrodoma, kad siūlomo pavadinimo įregistravimas keltų pavojų visiškai ar iš dalies tapataus pavadinimo ar prekės ženklo gyvavimui arba produktų, kurie teisėtai yra rinkoje ne mažiau kaip penkerius metus iki 50 straipsnio 2 dalies a punkte numatytos paskelbimo datos, gyvavimui; arba

d) jame pateikiami išsamūs duomenys, iš kurių galima daryti išvadą, kad prašomas įregistruoti pavadinimas yra bendrinis terminas.“

9 Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio „Pavadinimų registravimo paraiškos“ 2–4 dalyse nustatyta:

„2. Tais atvejais, kai paraiška pagal II antraštinėje dalyje išdėstytą sistemą yra susijusi su valstybės narės geografine vietove arba kai paraiška pagal III antraštinėje dalyje išdėstytą sistemą yra parengta valstybėje narėje įsisteigusios grupės, ta paraiška adresuojama tos valstybės narės valdžios institucijoms.

Valstybė narė tinkamomis priemonėmis išnagrinėja paraišką siekdama patikrinti, ar ji pagrįsta ir ar atitinka atitinkamos sistemos sąlygas.

3. Valstybė narė, nagrinėdama paraišką pagal šio straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, inicijuoja nacionalinę prieštaravimo procedūrą, kuria užtikrinamas tinkamas paraiškos paskelbimas ir numatomas pakankamas laikotarpis, per kurį bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir įsisteigęs ar gyvenantis tos valstybės narės teritorijoje, gali pareikšti prieštaravimą dėl paraiškos.

Prieštaravimų, gautų pagal II antraštinėje dalyje išdėstytą sistemą, priimtinumą valstybė narė nagrinėja remdamasi 10 straipsnio 1 dalyje nurodytais kriterijais, o prieštaravimų, gautų pagal III antraštinėje dalyje išdėstytą sistemą, priimtinumą – remdamasi 21 straipsnio 1 dalyje nurodytais kriterijais.

4. Jeigu, įvertinusi gautus prieštaravimus, valstybė narė nusprendžia, kad šio reglamento reikalavimų laikomasi, ji gali priimti palankų sprendimą ir paraiškos dokumentus pateikti Komisijai. Tokiu atveju ji informuoja Komisiją apie priimtinus prieštaravimus, gautus iš fizinių arba juridinių asmenų, kurie ne trumpiau kaip penkerius metus iki 3 dalyje nurodytos paskelbimo dienos teisėtai prekiavo atitinkamais produktais, naudodami atitinkamus pavadinimus.

Valstybė narė užtikrina, kad jos priimtas palankus sprendimas būtų paskelbtas viešai ir kad bet kuris teisėtą interesą turintis fizinis ar juridinis asmuo turėtų galimybę pateikti apeliacinį skundą.

<…>“

10 Šio reglamento 51 straipsnio „Prieštaravimo procedūra“ 1 dalyje numatyta:

„1. Per tris mėnesius nuo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dienos valstybės narės arba trečiosios šalies valdžios institucijos arba fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir įsisteigęs trečiojoje šalyje, Komisijai gali pateikti pranešimą apie prieštaravimą.

Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir įsisteigęs ar gyvenantis valstybėje narėje, kuri nėra paraiškos valstybė narė, gali tai valstybei narei, kurioje jis yra įsisteigęs, pateikti pranešimą apie prieštaravimą per laikotarpį, kuris numatytas prieštaravimams teikti pagal pirmą pastraipą.

<…>“

11 To paties reglamento 53 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Teisėtą interesą turinti grupė gali teikti paraišką dėl pritarimo produkto specifikacijos keitimui.

Paraiškose apibūdinami prašomi keitimai ir pateikiamas jų pagrindimas.

2. Jeigu kreipiamasi dėl vieno ar daugiau specifikacijos keitimų, kurie yra reikšmingi, paraiškai dėl specifikacijos pakeitimo taikoma 49–52 straipsniuose nustatyta tvarka.

<…>

II antraštinėje dalyje aprašytos kokybės sistemos atveju keitimas laikomas nereikšmingu, jeigu:

<…>

d) jis neturi įtakos apibrėžtai geografinei vietovei; <…>

<…>“

Vokietijos teisė

12 Taisyklės dėl „teisėtą interesą“ turinčių asmenų dalyvavimo saugomų geografinių nuorodų registravimo procedūroje ir procedūroje, taikomoje paraiškoms dėl produktų, kuriems suteiktos tokios nuorodos, specifikacijos reikšmingo pakeitimo Vokietijos teisėje nustatytos 1994 m. spalio 25 d. *Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen* (*Markengesetz*) (Prekių ženklų ir kitų skiriamųjų žymenų apsaugos įstatymas (Prekių ženklų įstatymas)) (*BGBl.*1994 I, p. 3082; toliau – *MarkenG*) 130 straipsnio 4 dalies antrame sakinyje ir 133 straipsnio antrame sakinyje kartu su 132 straipsnio 1 dalimi.

13 Remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyta informacija, pagal *MarkenG* 130 straipsnio 4 dalies antrą sakinį kiekvienas asmuo, turintis „teisėtą interesą“ ir įsisteigęs ar gyvenantis Vokietijos teritorijoje, gali per du mėnesius nuo paraiškos įregistruoti saugomą geografinę nuorodą paskelbimo pareikšti DPMA prieštaravimą dėl šios paraiškos.

14 Be to, remiantis ta pačia teismo informacija pažymėtina, kad *MarkenG* 132 straipsnio 1 dalyje, kurioje daroma nuoroda į Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, numatyta, kad *MarkenG* 130 straipsnio 4 dalies antras sakinys *mutatis mutandis* taikomas paraiškoms dėl produktų, kuriems suteikta saugoma geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingų pakeitimų.

15 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat paaiškina, kad pagal *MarkenG* 133 straipsnio antrą sakinį, siejamą su jo 132 straipsnio 1 dalimi, jeigu DPMA pagal *MarkenG* 130 straipsnio 5 dalies pirmą sakinį, siejamą su jo 132 straipsnio 1 dalimi, priima sprendimą, kuriuo pripažįstama, kad paraiška dėl specifikacijos pakeitimo atitinka Reglamente Nr. 1151/2012 nustatytas sąlygas ir šiam reglamentui įgyvendinti priimtas nuostatas, tokį sprendimą gali apskųsti bet kuris asmuo, per nustatytą terminą pareiškęs prieštaravimą dėl minėtos paraiškos arba kurio „teisėtam interesui“ poveikį daro minėtas sprendimas dėl pagal *MarkenG* 130 straipsnio 5 dalies ketvirtą sakinį paskelbto pakeitimo.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

16 Nuo 1999 m. kovo 19 d. pavadinimas „Spreewälder Gurken (IGP)“ yra įregistruotas Komisijos administruojamame saugomų kilmės vietos nuorodų ir saugomų geografinių nuorodų registre kaip saugoma geografinė nuoroda, taikoma „vaisiams, daržovėms ir grūdams“.

17 2012 m. vasario 18 d. *Spreewaldverein* pateikė DPMA paraišką dėl nagrinėjamo produkto specifikacijos pakeitimo ir paprašė pakeisti minėtų kornišonų gamybos būdą visų pirma taip, kad būtų galima naudoti tam tikrus maisto priedus.

18 2014 m. rugpjūčio 22 d. paskelbus šią paraišką dėl specifikacijos pakeitimo, *Hengstenberg* 2014 m. spalio 16 d. pareiškė prieštaravimą dėl jos.

19 2015 m. rugsėjo 10 d. sprendime DPMA konstatavo, kad minėta paraiška dėl specifikacijos pakeitimo atitinka Reglamentą Nr. 1151/2012.

20 Dėl tokio sprendimo *Hengstenberg* pateikė skundą *Bundespatentgericht* (Federalinis patentų teismas, Vokietija), jį teismas atmetė, motyvuodamas tuo, kad, pirma, *Hengstenberg* neįrodė „teisėto intereso“, kaip tai suprantama pagal *MarkenG* 133 straipsnio antrą sakinį, siejamą su jo 132 straipsnio 1 dalimi, ir, antra, tas skundas bet kuriuo atveju nebuvo pagrįstas. Tačiau dėl tokio sprendimo *Bundespatentgericht* (Federalinis patentų teismas) leido pateikti apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui.

21 *Bundespatentgericht* (Federalinis patentų teismas) teigė, kad reikia atskirti du atvejus atsižvelgiant į tai, ar prieštaravimas pareikštas dėl paraiškos įregistruoti saugomą geografinę nuorodą, ar dėl paraiškos pakeisti produkto, kuriam suteikta tokia nuoroda, specifikaciją, o situacija, kai asmenys, kurie nėra įsisteigę atitinkamoje geografinėje vietovėje ir kuriems neleidžiama naudoti saugomo pavadinimo, minėto teismo nuomone, nepateisina reikalaujamo „teisėto intereso“. Tokio „teisėto intereso“ negalima pagrįsti nei prekyba produktais, kuriems suteikta saugoma geografinė nuoroda, nei bendra rinkos ir konkurencijos situacija.

22 *Bundespatentgericht* (Federalinis patentų teismas) padarė išvadą, kad tik asmenys, kuriems įtakos gali turėti saugomos geografinės nuorodos „tariamas nuvertinimas“ arba kenkimas atitinkamo produkto geram vardui ar reputacijai, atsiradęs pakeitus šio produkto specifikaciją, yra gamintojai, įsisteigę produkto kilmės geografinėje vietovėje.

23 Gavęs apeliacinį skundą dėl *Bundespatentgericht* (Federalinis patentų teismas) sprendimo, *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas, Vokietija) pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais įgyvendinamas Reglamentas Nr. 1151/2012, nurodė, kad skundą dėl sprendimo, kuriuo pripažįstama, jog paraiška dėl specifikacijos pakeitimo atitinka šiame reglamente numatytas sąlygas, gali pateikti bet kuris asmuo, per nustatytą terminą pareiškęs prieštaravimą dėl šios paraiškos pakeisti specifikaciją arba kurio „teisėtam interesui“ daro poveikį sprendimas patenkinti minėtą paraišką.

24 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje įtvirtinta sąvoka „teisėtas interesas“ – jį turi turėti bet kuris asmuo, pateikiantis skundą dėl sprendimo patenkinti paraišką dėl reikšmingo specifikacijos pakeitimo – šiuo metu Sąjungos teisėje nėra apibrėžta.

25 Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad nacionaliniai teismai turi nuspręsti dėl paraiškos pakeisti produkto, kuriam suteikta saugoma geografinė nuoroda, specifikaciją teisėtumo tokiomis pačiomis kontrolės sąlygomis, kokios taikomos bet kuriam galutiniam aktui, kurį priima ta pati nacionalinė institucija ir kuriuo gali būti pažeistos iš Sąjungos teisės kylančios trečiųjų asmenų teisės.

26 Taigi kyla klausimas, ar vykstant procedūrai, taikomai paraiškoms dėl produkto, kuriam suteikta saugoma geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo, bet kuris ekonominį poveikį realiai patyręs ar galintis patirti (su sąlyga, kad šis poveikis nėra visiškai neįtikimas) fizinis ar juridinis asmuo gali pagrįsti „teisėtą interesą“, kurio reikalaujama pareiškiant prieštaravimą dėl tos paraiškos arba pateikiant skundą dėl sprendimo patenkinti tą paraišką, nes tokia plati apibrėžtis gali prieštarauti reikalavimui, kad toks interesas būtų teisėtas, ir neleidžia pakankamai tiksliai apibrėžti atitinkamų teisių pareikšti prieštaravimą ir pateikti skundą.

27 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar sąvoka „teisėtas interesas“ turi būti aiškinama taip, kad tokį interesą gali pagrįsti tik tie veiklos vykdytojai, kurie gamina produktus ar maisto produktus, panašius į tuos, kuriems įregistruota saugoma geografinė nuoroda. Be to, jis mano, kad siekiant nustatyti veiklos vykdytojų, galinčią pagrįsti „teisėtą interesą“, grupę gali būti taikomas konkrečios konkurencinės padėties veiksnys.

28 Priešingai, nei teigia *Bundespatentgericht* (Federalinis patentų teismas), prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad gamintojo įsisteigimas atitinkamoje geografinėje vietovėje neturi būti laikomas lemiamu veiksniu nustatant, ar asmuo turi teisėtą interesą pareikšti prieštaravimą dėl produkto, kuriam suteikta saugoma geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo paraiškos, nes atitikties tokiai specifikacijai taip pat turi galėti reikalauti konkuruojantys gamintojai, kurie nėra įsisteigę toje geografinėje vietovėje, jei dėl tokio reikšmingo pakeitimo kyla rizika, kad produkto kokybė ar reputacija nebebus siejama su jo geografine kilme, taip pažeidžiant Reglamento Nr. 1151/2012 5 straipsnio 2 dalį.

29 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad pats Reglamento Nr. 1151/2012 tekstas nepagrindžia požiūrio, jog sąvoka „teisėtas interesas“ turi būti aiškinama skirtingai tuomet, kai vyksta saugomos geografinės nuorodos registravimo procedūra, ir tuomet, kai vyksta procedūra, taikoma paraiškoms dėl produkto, kuriam suteikta tokia geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo.

30 Tokiomis aplinkybėmis *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis Federalinis Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

„1. Ar reikšmingo specifikacijos pakeitimo procedūroje gali pakakti bet kokio realaus ar galimo – su sąlyga, kad jis nėra visiškai neįtikimas – ekonominio poveikio fiziniam ar juridiniam asmeniui, kad juo būtų galima pagrįsti teisėtą interesą, kurio reikalaujama pareiškiant prieštaravimą dėl paraiškos pakeisti specifikaciją ar pateikiant skundą dėl palankaus sprendimo, priimto dėl tokios paraiškos, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, siejamą su 49 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa ir 4 dalies antra pastraipa?

2. Jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:

Ar reikšmingo specifikacijos pakeitimo procedūroje sąvoka „teisėtas interesas“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, siejamą su 49 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa ir 4 dalies antra pastraipa, turi būti aiškinama taip, kad tokį teisėtą interesą turi (tik) tie veiklos vykdytojai, kurie gamina produktus arba maisto produktus, panašius į veiklos vykdytojų, kurių naudai įregistruota saugoma geografinė nuoroda, gaminamus produktus arba maisto produktus?

3. Jei į antrąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai:
   a) ar, kiek tai susiję su reikalavimais dėl teisėto intereso, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą ir 4 dalies antrą pastraipą, reikia atskirti, pirma, registravimo procedūrą, numatytą šio reglamento 49–52 straipsniuose, ir, antra, specifikacijos pakeitimo procedūrą, numatytą minėto reglamento 53 straipsnyje?
   b) Ar dėl šios priežasties reikšmingo specifikacijos pakeitimo procedūroje sąvoka „teisėtas interesas“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, siejamą su 49 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa ir 4 dalies antra pastraipa, turi būti aiškinama taip, kad tokį teisėtą interesą turi tik tie gamintojai, kurie atitinkamoje geografinėje vietovėje gamina produktus, atitinkančius produkto specifikaciją, arba konkrečiai planuoja tokią gamybą, todėl automatiškai gamintojai, kurie nėra įsisteigę toje geografinėje vietoje, negali remtis teisėtu interesu?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

31 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar sąvoka „teisėtas interesas“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą ir 4 dalies antrą pastraipą, siejama su šio reglamento 53 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, turi būti aiškinama taip, kad, vykstant procedūrai, taikomai paraiškoms dėl produkto, kuriam suteikta saugoma geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo, bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, dėl prašomų pakeitimų realiai patyręs ar galintis patirti ekonominį poveikį (su sąlyga, kad jis nėra visiškai neįtikimas), gali pagrįsti „teisėtą interesą“, kurio reikalaujama pareiškiant prieštaravimą dėl paduotos paraiškos pakeisti specifikaciją arba pateikiant skundą dėl sprendimo patenkinti šią paraišką.

32 Pirmiausia reikia priminti, kad tokioms paraiškoms dėl produkto, kuriam suteikta saugoma geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo, kaip antai nagrinėjamoms pagrindinėje byloje, pagal Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje pateiktą nuorodą taikoma tokia pati procedūra kaip ir paraiškoms dėl saugomos geografinės nuorodos įregistravimo (šiuo klausimu žr. 2020 m. sausio 29 d. Sprendimo *GAEC Jeanningros*, C-785/18, EU:C:2020:46, 29 punktą), todėl sąvoką „teisėtas interesas“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalies pirmą

pastraipą ir 4 dalies antrą pastraipą, siejamas su šio reglamento 53 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, reikia aiškinti vienodai, neatsižvelgiant į tai, ar pradėta procedūra yra saugomos geografinės nuorodos registravimo procedūra, ar paraiškos dėl produkto, kuriam suteikta tokia nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo procedūra.

33 Dėl sąvokos „teisėtas interesas“, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą ir 4 dalies antrą pastraipą, siejamas su šio reglamento 53 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, aiškinimo reikia pažymėti, kad ši sąvoka nėra apibrėžta nei šiose nuostatose, nei jokioje kitoje šio reglamento nuostatoje.

34 Taigi neabejotina, kad aiškinant Sąjungos teisės nuostatą reikia atsižvelgti ne tik į jos tekstą, bet ir į kontekstą ir teisės akto, kuriame ji įtvirtinta, tikslus, taip pat į šio teisės akto genezę.

35 Pirma, kiek tai susiję su Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos ir 4 dalies antros pastraipos bei 53 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos tekstu, iš šių nuostatų matyti, kad teise pareikšti prieštaravimą ir pateikti skundą gali pasinaudoti „kiekvienas teisėtą interesą turintis fizinis ar juridinis asmuo“.

36 Nors žodžių „teisėtas interesas“ vartojimas nepateikia nuorodos dėl kriterijaus, į kurį reikia atsižvelgti nustatant ratą asmenų, galinčių pasinaudoti teise pateikti prieštaravimą per nacionalinę procedūrą, taikomą teikiant prieštaravimą dėl saugomos geografinės nuorodos registravimo arba prieštaravimą dėl paraiškų dėl produkto, kuriam suteikta tokia nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo, vis dėlto iš minėtose nuostatose vartojamų žodžių „bet kuris fizinis ar juridinis asmuo“ matyti, kad teisės aktų leidėjas neketino siaurai apibrėžti šio asmenų rato. Vis dėlto iš šios formuluotės aiškiai matyti, kad šis „teisėtas interesas“ nėra susijęs nei tik su veiklos vykdytojais, gaminančiais produktus ar maisto produktus, panašius į gaminamus veiklos vykdytojų, kurių produktams suteikta atitinkama saugoma geografinė nuoroda, nei tik su pastaraisiais veiklos vykdytojais, išskyrus visus kitus gamintojus.

37 Antra, dėl konteksto reikia priminti, kad Reglamente Nr. 1151/2012 įtvirtinta kompetencijos padalijimo sistema, t. y. visų pirma sprendimą įregistruoti pavadinimą kaip saugomą geografinę nuorodą Komisija gali priimti, tik jeigu atitinkama valstybė narė jai šiuo tikslu pateikia paraišką, o tokia paraiška gali būti pateikta, tik jeigu valstybė narė patikrino, kad ji pagrįsta. Ši kompetencijos padalijimo sistema visų pirma paaiškinama tuo, kad registruojant saugomą geografinę nuorodą daroma prielaida, jog patikrinta, ar įvykdyti tam tikri reikalavimai, o tam daugiausia reikia išsamių žinių apie ypatingas aplinkybes atitinkamoje valstybėje narėje, kurias kompetentingos šios valstybės valdžios institucijos geriausiai gali patikrinti (šiuo klausimu žr. 2020 m. sausio 29 d. Sprendimo *GAEC Jeanningros*, C-785/18, EU:C:2020:46, 24 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

38 Be to, iš Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalies ir 4 dalies antros pastraipos matyti, kad valstybė narė turi išnagrinėti prieštaravimo pareiškimo priimtinumą, atsižvelgdama į šio reglamento 10 straipsnio 1 dalyje nurodytus pagrindus. Šiuo klausimu šios nuostatos c punkte numatyta, kad prieštaravimo pareiškimas yra priimtinas, jeigu juo įrodoma, kad siūlomo pavadinimo įregistravimas ar pakeitimas keltų pavojų ankstesnio pavadinimo ar prekės ženklo gyvavimui arba produktų, kurie teisėtai yra rinkoje ne mažiau kaip penkerius metus iki minėto reglamento 50 straipsnio 2 dalies a punkte numatytos paskelbimo datos, gyvavimui.

39 Taigi iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad, jeigu paraiškos dėl saugomos geografinės nuorodos įregistravimo arba nereikšmingo pakeitimo kontrolę iš esmės turi atlikti atitinkama valstybė narė, visų pirma svarbu suteikti fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie dėl registravimo ar produkto specifikacijos reikšmingo pakeitimo gali turėti ekonominės naudos arba, priešingai, nuostolių, galimybę pateikti prieštaravimą, kad jų argumentai būtų išnagrinėti per nacionalinę prieštaravimo procedūrą.

40 Trečia, šį aiškinimą patvirtina Reglamentu Nr. 1151/2012 siekiami tikslai.

41 Viena vertus, iš Reglamento Nr. 1151/2012 1 straipsnio 2 dalies, siejamos su šio reglamento 17, 18 ir 20 konstatuojamosiomis dalimis, matyti, kad šiuo reglamentu siekiama nustatyti kokybės sistemas, padedančias užtikrinti, kad produktų kokybė ir jų gamybos būdas būtų pripažinti pridėtinės vertės suteikiančiais veiksniais.

42 Kita vertus, iš minėto reglamento 1 straipsnio 1 dalies, siejamos su jo 20 ir 39 konstatuojamosiomis dalimis, matyti, kad tuo pačiu reglamentu taip pat siekiama užkirsti kelią nesąžiningos konkurencijos sąlygų kūrimui.

43 Be to, Reglamento Nr. 1151/2012 nuostatomis siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui saugomomis kilmės vietos nuorodomis ir saugomomis geografinėmis nuorodomis ir taip ginti ne tik pirkėjų interesus, bet ir gamintojų, kurie įdėjo pastangų, siekdami užtikrinti ypatybes, kurių tikimasi iš tokiomis nuorodomis teisėtai pažymėtų produktų, interesus (pagal analogiją žr. 2018 m. birželio 7 d. Sprendimo *Scotch Whisky Association*, C-44/17, EU:C:2018:415, 38 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

44 Taip pat reikia pažymėti, kad šio reglamento 19 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, jog prioritetinis tikslas, kurį galima veiksmingiau pasiekti Sąjungos lygiu – užtikrinti, kad su Sąjungoje saugomais pavadinimais susijusių intelektinės nuosavybės teisių būtų vienodai laikomasi visoje Sąjungoje. Toks tikslas taip pat patvirtina platų sąvokos „teisėtas interesas“ aiškinimą. Iš tiesų toks vienodas laikymasis reiškia, kad saugomos geografinės nuorodos įregistravimo arba produkto, kuriam suteikta tokia apsauga, specifikacijos reikšmingo pakeitimo sąlygos skirtingose valstybėse narėse turi būti tikrinamos vienodai, o tai prieštarauja siaurai sąvokos „teisėtas interesas“ sampratai. Tokia koncepcija prieštarautų tam tikroje valstybėje narėje įsisteigusiam asmeniui suteiktai galimybei pateikti prieštaravimą Komisijai dėl registravimo ar reikšmingo pakeitimo, susijusio su kitos valstybės narės teritorijoje esančia geografine nuoroda, paraiškos.

45 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad platus sąvokos „teisėtas interesas“ aiškinimas yra tinkamiausias šiems tikslams pasiekti, nes juo užtikrinama, kad platus prieštaravimą ar skundą teikiančių asmenų ratas galėtų skatinti laikytis aukštos konkrečių produktų kokybės ir gamybos būdo, kartu neleidžiant gamintojams, kurių produktai žymimi registruotu pavadinimu, įgyti konkurencinio pranašumo, ir, įregistravus reikšmingą produkto specifikacijos pakeitimą, sumažinti kokybės standartus. Be to, toks aiškinimas labiausiai leistų kompetentingai institucijai gauti informacijos, dėl kurios ji, vykdydama Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatytus įgaliojimus, galėtų nustatyti, ar atitinkamo produkto registravimo arba reikšmingo specifikacijos pakeitimo paraiška atitinka reikalaujamas sąlygas, ir patikrinti, ar produktų arba maisto produktų savybės yra neatsiejamai susijusios su teritorija.

46 Galiausiai, kadangi pagal Reglamento Nr. 1151/2012 53 straipsnio 2 dalies trečios pastraipos d punktą paraiška dėl produkto, kuriam suteikta saugoma geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo gali būti susijusi su geografinės vietovės, pagal kurią suteikta atitinkama nuoroda, perimetru, aiškinimas, pagal kurį tik toje geografinėje vietovėje įsisteigę gamintojai gali pagrįsti „teisėtą interesą“, siekdami pateikti prieštaravimą dėl tokio pakeitimo, atimtų iš gamintojų, kurie iki šiol buvo įsisteigę ne toje geografinėje vietovėje, tačiau kurie atsisako, kad jiems būtų taikomos atitinkamo produkto specifikacijos sąlygos, teisę prieštarauti pakeitimui, kuris iš esmės paveiktų jų produktų gamybos būdą.

47 Ketvirta, minėtą aiškinimą patvirtina Reglamento Nr. 1151/2012 genezė.

48 Šiuo klausimu iš Reglamento Nr. 2081/92, kuris buvo panaikintas Reglamentu Nr. 510/2006, o šis panaikintas Reglamentu Nr. 1151/2012, 7 straipsnio 3 dalies matyti, kad teisė pareikšti prieštaravimą vykstant saugomos geografinės nuorodos registravimo procedūrai nacionalinėse institucijose buvo suteikta „bet kuriam teisėtai susijusiam fiziniam ar juridiniam asmeniui“, o šią sąvoką Teisingumo

Teismas aiškino taip, kad ji apima teisėto ekonominio intereso buvimą (žr. 2000 m. spalio 26 d. Nutartį *Molkerei Großbraunshain ir Bene Nahrungsmittel / Komisija*, C-447/98 P, EU:C:2000:586, 72 punktą).

49 Reglamento Nr. 510/2006 7 straipsnio 2 dalyje taip pat buvo numatyta, kad teisė pateikti prieštaravimą dėl saugomos geografinės nuorodos įregistravimo per registravimo procedūrą nacionalinėse institucijose yra suteikta „bet kuriam teisėtą interesą turinčiam fiziniam ar juridiniam asmeniui“.

50 Tokia sąvoka taip pat įtvirtinta Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalies pirmoje pastraipoje, kurioje numatyta, kad „valstybė narė <…> inicijuoja nacionalinę prieštaravimo procedūrą, kuria užtikrinamas tinkamas paraiškos paskelbimas ir numatomas pakankamas laikotarpis, per kurį bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, turintis teisėtą interesą ir įsisteigęs ar gyvenantis tos valstybės narės teritorijoje, gali pareikšti prieštaravimą dėl paraiškos“.

51 Šios sąvokos pasirinkimas atspindi Sąjungos teisės aktų leidėjo norą leisti dideliam asmenų ratui pasinaudoti teise pareikšti prieštaravimą vykstant nacionalinei prieštaravimo dėl saugomos geografinės nuorodos registravimo procedūrai arba procedūrai, taikomai paraiškoms dėl produkto, kuriam suteikta tokia nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo.

52 Galiausiai, penkta, reikia pabrėžti, kad tai, ar yra teisė pareikšti prieštaravimą dėl saugomos geografinės nuorodos registravimo arba dėl produkto, kuriam suteikta tokia nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo, turi būti nagrinėjama kiekvienu konkrečiu atveju, atsižvelgiant į kiekvienos bylos aplinkybes. Be to, siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui minėta teise, toks nagrinėjimas turi leisti konkrečiai patikrinti, ar fizinio ar juridinio asmens nurodytas „teisėtas interesas“ nėra mažai tikėtinas arba hipotetinis.

53 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1151/2012 49 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa ir 4 dalies antra pastraipa, siejamos su šio reglamento 53 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, turi būti aiškinamos taip, kad, vykstant procedūrai, taikomai paraiškoms dėl produkto, kuriam suteikta saugoma geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo, bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, dėl prašomų pakeitimų realiai patyręs ar galintis patirti ekonominį poveikį (su sąlyga, kad jis nėra visiškai neįtikimas), gali pagrįsti „teisėtą interesą“, kurio reikalaujama pareiškiant prieštaravimą dėl paduotos paraiškos pakeisti specifikaciją arba pateikiant skundą dėl sprendimo patenkinti šią paraišką, su sąlyga, kad tokio asmens interesų pažeidimo rizika nėra itin mažai tikėtina ar hipotetinė, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

54 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nėra reikalo atsakyti į pateiktus antrąjį ir trečiąjį klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

55 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1151/2012 dėl žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemų 49 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa ir 4 dalies antra pastraipa, siejamos su šio reglamento 53 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa, turi būti aiškinamos taip, kad, vykstant procedūrai, taikomai paraiškoms dėl produkto, kuriam suteikta saugoma

geografinė nuoroda, specifikacijos reikšmingo pakeitimo, bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, dėl prašomų pakeitimų realiai patyręs ar galintis patirti ekonominį poveikį (su sąlyga, kad jis nėra visiškai neįtikimas), gali pagrįsti „teisėtą interesą“, kurio reikalaujama pareiškiant prieštaravimą dėl paduotos paraiškos pakeisti specifikaciją arba pateikiant skundą dėl sprendimo patenkinti šią paraišką, su sąlyga, kad tokio asmens interesų pažeidimo rizika nėra itin mažai tikėtina ar hipotetinė, o tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

Parašai.